

„Nowa Reforma” wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni poświęconych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

Table with subscription rates: Prenumerata wynosi: roczna 24 korony, półroczna 12 korony, kwartalna 6 korony, miesięczna 2 korony.

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACJI „NOWEJ REFORMY” w Krakowie. Adres Redakcji i Administracji: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefona Nr. 41.

NOWA REFORMA NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

ZAMIEJSCOWA: Administracja „Nowej Reformy” i wysyłki drogą pocztową. NIEJSCOWA: Administracja „Nowej Reformy” — Główna redakcja w Rydze. — Agencja J. Brzozna i A. Salomonowicz, ul. Sławkowska 2. — Mendel St. Karłowicz, Sankt Petersburg. — Władimir Krieger, ul. Szwarczaka 10.

Emisya 10.170.000 koron.

Kraków, 22 lipca.

Na dzisiejszym posiedzeniu Rady m. Krakowa znajduje się sprawa emisji 10,170.000 K 4 proc. obligacji nominalnych 23 milionowej pożyczki miejskiej konwersyjno-inwestycyjnej.

Po przeprowadzeniu rokowań prezydium miasta uzyskało ofertę Banku krajowego. — Bank oświadczył gotowość objęcia od gminy obligacji stosownej części powyższej pożyczki po kursie stałym 92.

Ponieważ realizacja powyższej pożyczki z powodu niekorzystnych stosunków targu pieniężnego nie mogła zaraz w r. 1907 być przeprowadzona, a poczyniono już wówczas na jej rachunek pewne wydatki inwestycyjne, pokrywając je na razie zaliczkowo z funduszy miejskich.

Gmina przystąpić teraz musi do dalszych inwestycji, objętych programem omawianej pożyczki; należy więc zrealizować taką część pożyczki emisyjnej, która jest potrzebna na zwrot pożyczek krótkoterminowych i zaliczek, oraz na konieczne inwestycje a nadto emisją mają być objęte także kredyty na spłatę tych pożyczek miejskich, które przedstawiają się, jako droższe od pożyczki emisyjnej przy warunkach przez Bank krajowy oferowanych.

Wykaz kredytów. Sprawozdanie wykazuje kredyty, objęte emisją 10,170.000 koron. 1. Zakupno i urządzenia gruntów potortyfikacyjnych 2,350.000

Wnioski. Sprawozdanie sekcji skarbowej kończy się następującymi wnioskami: 1) W wykonaniu uchwały Rady miasta z 7 marca 1907 r. co do pożyczki emisyjnej na konwersję długów i na inwestycje miejskie zaciągnięto się mającej, a dozwolonej ustawą z 26 maja 1908 r., postanawia się przystąpić do częściowej emisji 4 proc. obligacji tej pożyczki na łączną kwotę 10,170.000 K na cele, wymienione w wykazie kredytów.

lipca 1909 r., według której tenże Bank jest gotów objąć od gminy powyższą kwotę w 4 proc. obligacjach po kursie stałym 92 proc.

3) Upoważnia się prezydenta łącznie z sekcją skarbową do zawarcia z Bankiem umowy o objęcie emisji pod 1) wymienionej, oraz do poczynienia wszelkich kroków, do realizacji sumy emisyjnej potrzebnych.

Przesilenie gabinetowe we Francji.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Paryż. Niektóre z tutejszych dzienników wypowiadają zdanie, że Clemenceau umyślnie doprowadził do upadku swego gabinetu, gdyż czuł się już znudzonym rządami. Co się tyczy jego następcy, to za najpoważniejszych kandydatów uchodzą Briand i Poincaré.

Paryż. Prezydent Fallières przyjął wczoraj po południu Delcassę na audyencyi. Według „Liberté”, ma Delcassé polecić prezydentowi Milleranda, jako polityka najbardziej nadającego się do misji utworzenia gabinetu.

Paryż. Z powodu upadku Clémenceau, przywódca ruchu syndykalistycznego przystroili giełdę robotniczą chorągwi. Urzędnicy pocztowi i telegraficzni powitali dymisję podsekretarza stanu Symiana głośnymi objawami radości.

Sprawa kretańska.

Nota czterech mocarstw opiekujących się Kreta, wystosowana przed niedawnym czasem do rządu tureckiego, oraz nota Turcji, wysłana w odpowiedzi do tychże mocarstw, nie przyniosły się jeszcze do czasowego choćby wyjaśnienia kwestyi i zarówno w Grecji jak i w Turcji ujawnia się w dalszym ciągu silne rozgorączkowanie.

Tymczasem wrzenie wśród stronnictw greckich doprowadziło do upadku gabinetu Theotokisa, któremu zarzucono, że zbyt słabo broni interesów Grecji w sprawie kretańskiej wobec zagranicy. Utworzony w jego miejsce nowy gabinet Rhalissa, udaje się opierać na programie pokojowym i zamierza utrzymać serdeczne stosunki z Turcją.

Salonicki komitet „Jedności i postępu” ogłosił w sprawie kretańskiej następującą proklamację: 1) Otmianie w żaden sposób nie mogą zgodzić się na to, aby od ojczyzny ich oderwano terytorium, nabyte kosztem ofiar niezliczonych;

4) Jakkolwiek młodzi otomanie są zasadniczymi przeciwnikami środków, mogących doprowadzić do przelwu krwi i naruszenia pokoju powszechnego, wszelako dążą także, jak wszystkie inne narody, do zachowania godności własnej i powagi państwa, to też nigdy nie pozwolą, aby te ich uczucia naruszono;

Program nowego gabinetu greckiego. Ateny. Według informacji ze źródeł kompetentnych, nowy gabinet oświadczył gotowość utrzymania serdecznych i ścisłych stosunków z Turcją.

Kontrola nad Grekami w Turcji.

Salonika. Grecy mieszkańcy stoją pod ścisłym dozorem władz. Przedsięwzięto wiele aresztowań, wykryto też kilka magazynów broni.

Stanowisko Młodoturków.

Konstantynopol. W sprawie kretańskiej uprawiają członkowie komitetu młodotureckiego w Salonice żywą agitację i przygotowują memoriał, w którym stanowczo protestują przeciw ewentualnej aneksyi Krety przez Grecy, oraz projektują założenie ligi pokoju dla utrzymania pokoju między Grecyą a Turcyą.

Rocznica ogłoszenia konstytucyi.

Salonika. Obawiają się tu poważnych starć w dniu 23 b. m., t. j. w rocznicę ogłoszenia konstytucyi. Konstantynopol. W tym tygodniu przybywa tu deputacja mahometañska z Krety, aby wziąć udział w narodowej uroczystości z okazji rocznicy ogłoszenia konstytucyi.

Akcya prasy tureckiej.

Konstantynopol. Prasa turecka ostro występuje przeciw Grecyji i oświadcza, że gdyby posłowie kretańscy zjawili się w parlamencie greckim, Turcyja uważałaby to za „casus belli”.

Reorganizacja gabinetu tureckiego.

Konstantynopol. Obrady komitetu młodotureckiego nad zmianą gabinetu trwają dalej. Jak slychać, bar. Goltz odwiedził prezydenta Izby i odradził mu zmianę gabinetu. Następnie odbyła się konferencya partyjna Młodoturków.

Proces zagrzebski.

Przebieg procesu zagrzebskiego w ostatnich dniach, a zwłaszcza zeznania głównego świadka Nasticza, oraz sposób prowadzenia procesu przez prezesa sądu i prokuratora, pogłębiły w Serbii oburzenie, jakie proces ten wywołał od początku swego trwania.

„Prasa i opinia publiczna z naprężoną uwagą śledzą działalność prezesa sądu i prokuratora w procesie zagrzebskim. Z oburzeniem zwrócono uwagę na to, że w ciągu całego procesu prezes i prokurator starali się wywołać powątpiewanie o poprawnym zachowaniu się państw serbskich względem sąsiadów krajów, ich monarchów i rządów. Serbia poczyniła już odpowiednie przedstawienia w wiedeńskim ministerstwie spraw zagranicznych, aby zwrócić uwagę ministrów austro-węgierskich na takie postępowanie sądu zagrzebskiego. Ale przedstawienia te były zupełnie bezowocne. Nawet w ostatnich dniach prokurator uparczywie chciał zmusić świadka agenta Nasticza do złożenia tendencyjnych zeznań o stosunku króla Piotra do Serbów, będących obcymi poddanymi. Także prawie codziennie w sądzie mówiono złośliwie i ironicznie o wolnych państwach serbskich. Takie zachowanie się wobec Serbii doszło do zenitu, kiedy prokurator, któremu okazano serbski dokument sądowy, powiedział: „Wiemy, jak mamy zachowywać się wobec dokumentu, nawet pochodzenia urzędowego, jeżeli otrzymamy je z Serbii, jeżeli poruszono są w nich interesy serbskie, jak w tym przypadku”.

Ograniczamy się na razie do zwrócenia uwagi na niepoprawne zachowanie się urzędników państwowych. Smieszne jest ich twierdzenie, jakoby interesy Serbii mogły być naruszone przez wyrok sądu, w rodzaju sądu zagrzebskiego. — Ale jeżeli otrzymamy dowody, że niepoprawne wyrażenia nie pochodzą jedynie od prezesa i prokuratora, lecz że przeciwnie, pochodzą od osób w Austrii bezpośrednio odpowiedzialnych za utrzymanie dobrych stosunków międzynarodowych, to będziemy prawie obowiązani do oddania pod sąd trybunału międzynarodowego sprawy nieuczynego postępowania Serbii wobec monarchii sąsiedniej, oraz sprawy postępowania tej monarchii wobec Serbii. Serbia uzna za potrzebne wyjaśnić wobec opinii publicznej Europy istotne motywy procesu zagrzebskiego i źródła, z których on powstał”.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Zagrzeb. Na wczorajszej rozprawie obrońca dr Hinkowicz zapytał świadka Nasticza, czy otrzymał od bana Raucha jakie pieniądze. Nasticz zaprzeczył temu. Potem obrońca postawił szereg pytań co do okoliczności, przesłanych do wielkich mocarstw i t. d. Między prokuratorem i obrońcą przyszło do poważnych scysji. Prokurator zarzucał obrońcy, że stawia to pytanie tylko dla wywołania pewnego nastroju w Europie. Hinkowicz odpowiedział: Tak jest! Niechaj wszyscy wiedzą, co się tutaj dzieje! Obrońca zarzucił przytem, że prokurator nie mógłby zajmować tego miejsca, gdyby on ogłosił informacje, które o prokuratorze posiada. Za to ukarano obrońcę grzywną 100 koron. Hinkowicz zapytuje dalej Nasticza o wyjaśnienie co do rzekomych konwencyi między Włochami a Serbią. Prezydent pytanie to uchylił.

Telegramy

z dnia 22 lipca.

Lubiana. Minister skarbu dr Biliński z pożyczki udzielonej miastu z powodu trzęsienia ziemi, odpisał 900.000 kor. na rzecz budowy szkoły przemysłowej. Zagrzeb. Partya socjalno-demokratyczna po-

stanowiła pod pewnymi warunkami wstąpić do Rady narodowej, w której są zjednoczeni Chorwaci i Serbowie.

Sankcya ustawy łowieckiej.

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ ogłasza: Cesarz sankcyonował uchwalony przez Sejm galicyjski projekt ustawy łowieckiej.

Kolonizacya w Poznaniu.

Poznań. Znaczna liczba rodzin niemieckich, zamieszkałych w Rosyi, ma być osiedloną w okręgach kolonizowanych.

Proces antimilitarystów czeskich.

Praga. Toczący się tu od dłuższego czasu proces o propagandę antimilitarną, zakończył się wczoraj. Wyrok będzie wydany d. 31 b. m.

Król rumuński w Ischlu.

Ischl. Oficjalnie zapowiedziano tu przybycie króla rumuńskiego Ferdynada w połowie sierpnia.

Konstytucya w Bośni.

Sarajewo. Organ radykałów serbskich „Serbska Rječ“ ogłasza artykuł zwrócony przeciw żądaniom, aby bośniacki statut konstytucyjny przed sankcyą przedłożony został parlamentom w Wiedniu i w Budapeszcie, albowiem podług ustawy, parlamentom nie przysługują takie prawa, a należy ono tylko do prerogatyw Korony.

Gorkij we Włoszech.

Rzym. Rozporządzenie, wydalające Gorkiego z Włoch, zostało cofnięte.

Wizyty nowego kanclerza.

Berlin. Jak slychać, nowy kanclerz Bethman-Hollweg zamierza udać się do Marienbada, aby przedstawić się królowi Edwardowi VII.

Po śmierci Don Carlosa.

Tryest. Na pogrzeb Don Carlosa, który tutaj będzie pochowany, przybędzie sekretarz stanu kardynał Merry del Val, nuncyusz papieski, wieli dygnitarzy kościelnych, a także zastępca cesarza austriackiego.

Madryt. Zmarły pretendent do tronu hiszpańskiego Don Carlos zostawił testament polityczny, w którym przekazał swego majątku synowi swemu ks. Jaime czyni zawisłem od dalszego utrzymania pretensyi do tronu hiszpańskiego. W party karlistów powstał z tego powodu rozłam. Część jest za dalszym utrzymaniem tych pretensyj, jednak większa część jest za rozwiązaniem partyi i przejściem do obozu Alfonsa.

Walki w Melilli.

Madryt. Oficjalnie ogłaszają, że w onegdajszej poważnej walce koło Melilli straty po stronie hiszpańskiej były wielkie.

Z Persyi.

Kolonja. „Koeln. Ztg.“ donosi z Teheranu: Pismo odręczne szacha do regenta poleca rychie zwołanie parlamentu dla uspokojenia Indu. Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych zarządza koronacyę w dniu dzisiejszym i zakazuje noszenia broni. — Utworzono nowe ministerstwo.

Zjazd internistów polskich.

Kraków, 22 czerwca.

W czasie zjazdu nastąpiło ukonstytuowanie się „Związku prasy lekarskiej polskiej”. Czasopism lekarskich polskich wychodzi obecnie siedmnaście; prawie wszystkie zgłosiły delegatów do Związku. Uchwalono, aby biuro zarządzające „Związkiem” na najbliższy okres działania powołać z Krakowa; biuro ma urzędować aż do najbliższego zjazdu lekarzy i przyrodników polskich. Członkami biura wybrano prof. Ciechanowskięgo i prof. Dobrowolskiego. Następnie wybrano delegatem do komitetu międzynarodowego Związku prasy prof. Wicherkiewiczę i uchwalono wybrać na walne zebranie międzynarodowego Związku po jednym delegacie z Warszawy, z Poznania i z Galicyi. Z Warszawy wybrano dr. Józefa Jaworskiego. Sprawę regulaminu „Związku prasy lekarskiej polskiej” polecono załatwić nowo wybranemu biur.

Wczoraj rano uczestnicy zjazdu zwiedzili zakład Zanderowski (lecznicę chirurgiczno-ortopedyczną) drów Zyg. Wachtla, Merza i Staszewskiego przy ul. Zyblikiewicza. Ogólne zainteresowanie wzbudziły roentgenogramy chorych z gruźlicą płuca.

Dalsze wykłady.

W dalszym ciągu wczorajszych wykładów dr Łapiński (Kraków) przedstawił wyniki rozpoznawcze i lecznicze, otrzymane w schorzeniach kłowych przy zastosowaniu próby Wassermann’a. W klinice krakowskiej rozpoczęto badania w r. 1908 i doprowadzono je poczęto badania w r. 1909 i doprowadzono je do 10 lipca b. r.; wykonano 231 badań surowic z 184 chorych. Na ich podstawie stwierdzić można, że odczyn WNB. (Wassermann-Neisser-Bruck) jest zupełnie swoisty i rozpoznawczo oddają ważne usługi. Co do kierowania się odczynem w czasie leczenia, prelegent jest zdania, że tak w okresie kłowy przegrodowej, jak w okresach późniejszych i zmianach parasyllistycznych, należy posługiwać się od-

czynem WNB jako wskaźnikiem na podstawie zmiany odczynu dodatniego na ujemny w wyżej wspomnianych doświadczeniach. Wyraża wreszcie prelegent przypuszczenie, że kierując leczenie według wyniku odczynu WNB, który uważa za objaw czynnej sprawy w ustroju, uda się może stłumić rozwój zmian kłowych późniejszych, jak wad sercowych, tętniaków, wiału rdzenia, porażenia postępowego.

Dr Selzer (Lwów) mówił o „związku jaki zachodzi między obecnością adrenaliny we krwi a skłonnością glikozurii”. Prace odnośnie wykonał prelegent razem z drem Wilenką.

Docent Marischler (Lwów) wygłosił rzecz: „Wpływ diety równowartościowej pod względem kaloryi i azotu na przemianę materii człowieka”.

Newrozcy i psychoanaliza.

Dr Jekels (Bystra) wygłosił rzecz p. t. „Teorye Freuda o newrozach, t. j. dzieł psychoanalizie”. Prelegent mówił o neurastenii, nerwicy lękowej, hysterii, newrozcie przymusowej — i ich uzależnieniu od funkcji seksualnych. Obszernie omawiał szczególne histerye i przytoczył kilka ciekawych przykładów. Psychoanaliza — leczenie jest rzeczą trudną. Freud posługiwał się zrazu hypnozą, ponieważ jednak nie mógł jej stosować u wszystkich pacjentów, uciesić się musiał do innych środków. Zastosował t. zw. metodę „katartyczną”, t. j. bez hypnozy starał się na nich wymusić swe zlecenia. — W dalszym rozwoju tej metody posługiwał się „myślnymi mimowolnemi”, snami i t. zw. czynnościami objawowemi, celem wykrycia nieświadomych wyobrażeń chorobotwórczych. W tym celu stworzył osobną sztukę interpretacyjnę (dzieło p. t. „Traumdeutung”), aby myśli te, sny i czynności objawowe usunąć zapomocą nieświadomych wyobrażeń im narzuconych i w ten sposób z „rudy” myśli mimowolnych wydobyć „kruszcę” wyobrażeń wypartych.

Prelegent zaznaczywszy, że objawy nerwowe, podobnie jak sny, są nieczem innem, jak tylko spełnianiem życzeń, podniósł na podstawie swojego doświadczenia, że metoda Freuda już częściowo przyczyniła się do rozwświetlenia niejasności, jakie jeszcze w psychiatrii panują i niewątpliwie poprowadzi to dalej, a poza tem otwiera ogromne horyzonty na polu socyologii, pedagogiki, estetyki i t. d. Prelegent stwierdza w końcu, że niema racjonalnego leczenia newroz bez psychoanalizy (Żywe oklaski).

Nadnerczy.

Docent Nowicki (Lwów) przedstawił wyniki badań nad zachowaniem się istoty chromochłonnej nadnerczy u zwierząt i ludzi przy schożnieniu nerek.

Dr Hornowski (Lwów) mówił o wpływie czynników termicznych na zachowanie się istoty chromochłonnej nadnerczy u zwierząt i ludzi; określił też praktyczne znaczenie wpływu czynników termicznych.

W dyskusyi prof. Gluziński wskazał z zadowoleniem na fakt, że badania nad nadnerczem wyszły od Polaków; pod względem fizyologicznym rozpoczęli je w Krakowie prof. Cybulski i dr Szymonowicz, pod względem patologicznym dr Nowicki i Hornowski — we Lwowie. Mowca razem z dr. Marischlerem zajmował się także tą sprawą i sądzi, że badania patologiczne doktorów Nowickiego i Hornowskiego należałoby może skontrolować drogą biologiczną.

Wrzód żołądka.

Dr Czernecki (Lwów) przedstawił kilka przypadków do sprawy dziedziczności wrzodu żołądka. W klinice lwowskiej obserwowano chorą na wrzód żołądka kobietę i jej czworo dzieci, z których u dwojga skonstatowano wrzód, u dwóch drugich synów zaś pewne wspólne cechy z objawami u tamtych (nadmierna kwasota żołądka i t. d.). Prof. Rencki również obserwował kilka wypadków „ulcus ventriculi” w jednej rodzinie. Układ naczyńnow-ruchowy musi stać w związku z patogenezą wrzodu żołądka, co w wypadkach, obserwowanych w swoim czasie przez dra Zielińskiego z Warszawy, zostało już stwierdzone. Przy leczeniu wrzodu żołądka powinno się więc zwracać uwagę na cały organizm chorego.

W dyskusyi zabierali głos: dr Rudzki (Lwów), docent Nowicki (Lwów), dr Kikinger (Lwów).

Zamknięcie zjazdu.

Prezes Gluziński: Trzy dni przebyte w Krakowie jasno wykazały, że myśl zwołania specjalnego zjazdu internistów polskich — bezowocna nie była. Początek był trudny, ale okazał się taki zadatek, iż przyszłe zjazdy coraz bardziej udawać się będą. Gruźlica, rad i cały szereg poruszonych tematów wykazał, że interesi polscy wstydzić się swego zjazdu nie mają powodu. Stać nas na specjalne zjazdy i wspólną pracą dojdziemy do rezultatów twórczych. Przygotowanie zjazdu jest w znacznej mierze zasługą komitetu i jego prezesa prof. Jaworskiego, któremu z tego miejsca składam serdeczne podziękowanie. (Żywe oklaski). Do widzenia za lat dwa na zjeździe lekarzy i przyrodników polskich, w którym nasza specjalność traktowana będzie w osobnej sekcyi. (Żywe oklaski).

Prof. Jaworski, wspomniawszy o swoim poprzedniku na katedrze, s. p. Edwardzie Korczyńskim, którego staraniem zawdzięczać należy wzniesienie tej kliniki, gdzie zjazd odbyć się mógł, wyraża podziękowanie prelegentom za chętną pracę w zjeździe, a prof. Gluzińskiemu za dzielne przewodnictwo. (Żywe oklaski).

O godzinie pół do 6 po południu I zjazd w internistów polskich został zamknięty.

Kronika.

Dziś:
Kraków, czwartek 22 lipca.

Kalendarzyk kościelny: Marii Magdaleny i Teofila.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 min. 57, zachód o godz. 7 m. 35; długość dnia godzin 15 min. 38.

Teatr miejski w Krakowie: „Pajace” i „Cavaleria Rusticana”.

Za duszę s. p. Jana Rottera, posła m. Krakowa, odbędzie się nabożeństwo żałobne dziś d. 22 b. m. o godz. 8 rano w kościele OO. Kapucynów, a nie OO. Reformatów, jak to przez pomyłkę podano.

Z uniwersytetu. Pp. Władysław Kierst rodem z Warszawy i Herkulan Weigt z Tarnowa, otrzymali wczoraj na tejszym uniwersytecie stopień doktorów filozofii.

Zranienie się Borowskiej w więzieniu. — W sprawie wczorajszej pogłoski o zamachu samobójczym Borowskiej w więzieniu, według zasięgniętych przez nas informacji zajście miało następujący przebieg: Borowska już od kilku dni zdradzała silne zdenerwowanie. Ze wszystkiego była niezadowolona, wszczynała ciągle sprzeciwy i awantury z dozorcami, a przedewszystkiem z dozorczyńnią, która ją pilnowała i przebywała z nią ustawicznie w celi. Ten fakt był szczególnie dla Borowskiej trudny do zniesienia i wszelkimi sposobami starała się o usunięcie lub zmianę dozorczyńni; odkrywała gaz, niszczyła sprzęty celi, aby tylko pozbyć się jej.

Gdy jej się to nie udało, postanowiła chwycić się radykalniejszego środka i we wtorek o godz. 3 po południu w oczach dozorczyńni niepostrzeżenie zadała sobie znaczną ranę w rękę, naruszając tętno. Wywołało to znaczniejszy wpływ krwi, a wtedy dozorczyńni zaalarmowała cały zarząd więzienia.

Na miejsce wypadku przybyła komisja sądowa, poddana celę dokładnej rewizji, celem odkrycia narzędzia, którym sobie Borowska ranę zadała. Rewizja mimo najskrupulatniejszych poszukiwań nie dała żadnych rezultatów i dotąd nie stwierdzono, czym się Borowska zraniła, czy szkiełkiem, czy szpilką od włosów, czy też innym narzędziem. Ranę opatrzył lekarz więzienny. Rana jej nie przedstawiała żadnego niebezpieczeństwa i wczoraj Borowska była już zupełnie zdrową.

W sprawie zajścia wdrożyło prezydium sądu karnego energiczne śledztwo. Łącznie z tym faktem pojawiły się na mieście różnorodne komentarze. Zamach Borowskiej uważano co części za wpływ wysokiego zdenerwowania na tle historycznym, to znów jako zrzeczenie planowaną symulację abnormalnego stanu umysłu i t. d. i t. d. Władze sądowe z powodu toczącego się śledztwa odmawiają wszelkich bliższych wyjaśnień w tej kwestii.

Morderstwo adw. Halbreicha w Bielsku. Jak to już donosiliśmy, wczoraj rano aresztowano na tejszym dworcu kolejowym maszyniście kolei północnej Malisza, jako podejrzanego o współudział w zamordowaniu adw. Halbreicha w Bielsku. Mianowicie policja bielska stwierdziła, że Malisz krytyczną noc, w której zamordowano Halbreicha, przebywał w Bielsku właśnie u gospodyni zamordowanego, a swej ciotki, Kalfaszowej, którą również jako podejrzaną aresztowano.

Na telegraficzne wezwanie policji krakowskiej, przybył wczoraj z Bielska celem przesłuchania aresztowanego, sędzia prowadzący śledztwo dr Goldberg i naczelnik policji bielskiej p. Schmid. Aresztowanego oddawiono do aresztów policyjnych pod

telegrafem, gdzie też miało miejsce przesłuchanie go przez przybyłych i komisarzy policji dra Mianowicza. Malisz wyparł się stanowczo wszelkiego udziału w zbrodni. Podaje on, iż przybył krytycznej nocy w odwiedziny do swej ciotki Kalfaszowej i tu zaraz dowiedział się od służącej zamordowanego o zbrodni. Dlaczego zaraz wiadomości tej nie zakomunikował policji aż dopiero rano, nie umie wyjaśnić. Wogóle wikał się w zeznaniach. Po przesłuchaniu oddawiono Malisza na razie do więzienia sądnego, skąd dla dalszego śledztwa przewieziono będzie do więzienia w Bielsku.

Dotychczasowe wyniki śledztwa nasuwają przypuszczenie, iż w zbrodni brał udział kilka osób. W piwnicy domu zamordowanego znaleziono szereg zrabowanych przedmiotów. Kilka także przedmiotów odebrano od służącej Halbreicha, również aresztowanej.

Omdlenie. Wczoraj po południu zaśląbł nagle, przechodząc ul. Grodzką 17-letni pomocnik kelnerski Salomon P. Pogotowie ratunkowe przewiozło go na stację ratunkową i udzieliło mu pomocy.

Przy grze w piłkę nożną wczoraj po południu na Błoniach 16-letni uczeń gimnazjalny W. J. zwichnął sobie podczas upadku rękę prawą w stawie ramieniowym. Opatrzyło go pogotowie ratunkowe.

Wypadek przy pracy. W czasie spinania wagonów uległ dotkliwemu skaleczeniu prawej ręki, palca kolejowy Adam Wrona, któremu sprężyny bufora przecięły dłoń. Ranę opatrzyło pogotowie ratunkowe.

Minister Duleba w Zakopanem. Z Zakopanego donoszą nam: We wtorek 20 b. m. wieczorem przybył tutaj minister dr Duleba z rodziną na kilkutygodniowy pobyt. Minister zamieszkał w zakładzie dra Chramca.

Ruscy nauczyciele z Galicji na Chełmszczyźnie. Pisma warszawskie ogłaszają: W okręgu naukowym warszawskim znajdują się w służbie rządowej Rusini prawosławni, pochodzący z Galicji, sprowadzeni jako nauczyciele szkół ludowych na Chełmszczyznę za czasów kuratora Apuchina, w nadziei, że przyczynią się do zrusyfikowania Rusinów chełmskich i do podniesienia zasad państwowości rosyjskiej wśród nich. Jak ci nauczyciele spełnili swoją misję, nie wiadomo. Od dawna żądali oni przyznania im wszelkich praw służbowych w Królestwie Polskiem na równi z Rusinami. Obecnie ministerstwo oświaty zawiadomiło kuratora okręgu naukowego, że Rusini galicyjscy, chociaż są prawosławnymi i przyjęli poddaństwo rosyjskie, nie mogą posiadać takich praw, gdyż przyznano je tylko Wielkorusynom.

Wicegubernatorem warszawskim w miejsce dotychczasowego Papudogo, mianowanego gubernatorem w Łomży, zamianowany został wicegubernator łomżyński Rozenszyl.

Milionowy spadek. Z Radomia donoszą do „Głosu warszawskiego”: Na ziemiach radomskich pp. Piotra i Gabriela Krasinski, panią Zofię Ostrowską i dzieci po s. p. Józefie Krasinskim, rodzeństwo po s. p. Wincentym Krasinskim, spadł znaczny spadek, wynoszący 2 miliony funtów szterlingów, t. j. 18,000,000 rubli. Spadkodawcą jest p. Edward Świętosławski, znany w Anglii hurtownik drzewa, bliski krewny małżonki Wincentego Krasinskiego z domu Świętosławskiej. Według innej wersji, spadkodawca zapisał trzy czwarte swego majątku swoim współpracownikom, a tylko czwartą część dzieciom po Wincentym Krasinskim, ale i w takim razie spadek wyniósłby cztery i pół miliona rubli. Spadkobiercy znani są ze swych uczuć obywatelskich, jest więc nadzieja, że spadek nie pójdzie na marne. Egzekutorem testamentu jest p. Andrzej Niezabitowski, emigrant.

Falszywy Doroszewicz. Przed paru tygodniami przybył do Warszawy wytwornie ubrany młody człowiek przedstawiając się członkiem redakcji „Przeglądu Porannego”, jako słynny pisarz rosyjski Doroszewicz, i dzięki im zawiązał stosunki z wielu literatami i dziennikarzami tejszymi. Przed kilku

dniami owego pana zdemaskowano. i to zupełnie wypadkowo. Mianowicie będący w przedstawieniu w „Momonie” dyr. Towarzystwa l'Urbaire, p. Czyżewicz, zapytał obecnych tam dziennikarzy, kto ów nieznamy? Gdy ma odpowiedziano, że Doroszewicz, p. Cz. posłał do domu po fotografię prawdziwego Doroszewicza, swego osobistego przyjaciela, a gdy ją przyniesiono, stwierdzono, że prawdziwy Doroszewicz jest podobny do rzekomego Doroszewicza, jak dzień do nocy: tamten jasny blondyn, ten — brunet. Gdy „Doroszewicz” zaczął interpelować, co znaczy cała ta historia, zakreślił się i przypadł na razie, zapewne po to, by znowu gdzieś wypląnąć w innej postaci.

Masowe rewizje i aresztowania. Pisma warszawskie donoszą z Łodzi: We wtorek po południu silny oddział policji i kozaków otoczył lasek miejski po obu stronach planty kolei fabryczno-tódzkiej i aresztował wszystkie osoby, znajdujące się w owej chwili w lesie. Kobiety wypuszczono natychmiast na wolność, a mężczyzn w liczbie 80 odprowadzono do cyrkułu. W lesie miejskim zbierają się od dawna różne podejrzone jednostki, a przed kilku dniami zdarzył się napad na jakąś kobietę i to właśnie było przyczyną obawy.

Leong w Budapeszcie. Z Budapesztu telegrafują: Wczoraj rozeszła się tu sensacyjna pogłoska że morderca misyonarki Siegl, Chińczyk Leong przebywa w Budapeszcie i że go tu widziano. — Jak się okazało, pogłoskę wywołała ta okoliczność, iż w pewnym domu zjawił jakiś Chińczyk domokrąca i znikł gdzieś nagle. Władze wdrożyły zaraz poszukiwania, ale te nie wydały rezultatu.

Żegluga powietrzna w Niemczech. Z Berlina telegrafują: Utworzyło się tutaj towarzystwo akcyjne, które nabyło plac 800 morgowy pod główną stacją dla żeglugi powietrznej.

Wypadek na torze wyciągowym. Z Brukseli telegrafują: Na kolarskim torze wyciągowym cyklista z Verbit został zabity przez motocykl, który na niego najeżdżał.

Konwencja literacka z Rosją. Z Petersburga donoszą: Zjazd wydawców rosyjskich w ostatnim dniu obrad odrzucił rezolucję co do przyjęcia konwencji literackiej.

Kary prasowe w Rosji. Z Petersburga donoszą: Redaktorowi „Kraju” p. Kutytowskiemu zmniejszono karę prasową z 1000 rs. na 500 rs.

Z agencji telegraficznych. Z Petersburga donoszą, że wieńskie c. k. Biuro koresp., oraz francuska agencja Havasa zerwały kontrakt z petersb. agencją telegraficzną co do wzajemnego komunikowania sobie wiadomości.

Napad na stację. Pet. ag. tel. donosi z Nowoczerkaska: Pięciu zbrojnych bandytów napadło na stację Komysemacze kolei ekateryńskiej i zrabowało 790 rubli.

Epidemia cholery. Z Petersburga telegrafują: Od onegdaj zachorowało na cholere 69 osób, umarło 35. Ogólna liczba chorych wynosi 841.

Zmarli:
Jan Ekier, obywatel m. Krakowa, członek Kongregacji kpięckiej, zmarł d. 21 b. m. w 75 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w piątek d. 23 b. m. o godz. 5 po południu.

Z krajowej Rady szkolnej.

„Gazeta Lwowska” ogłasza: Rada szkolna krajowa zamianowała w szkołach ludowych: Leona Rzeszowskiego nauczycielem 3-kl. szkoły wydziałowej w Podgórzu; Wilhelminę Koszyńską, nauczycielką 5-kl. szkoły w Ulanowie; Karola Strzelbickiego, nauczycielem kierującym 4-kl. szkoły w Brzostku; Antoniego Bassarę, nauczycielem 4-kl. szkoły w Łowiczu; Wandę Grzegorską, nauczycielką 5-kl. szkoły w Gwałdowie, na równorzędą posadę do szkoły w Roztoce; ustanowiła posadę nauczyciela religii rzym.-kat. i posadę nauczyciela religii gr. kat. w 3-klasowej szkole wydziałowej żeńskiej połączonej z 4-klasową pospolitą w Złoczowie. Rada szkolna krajowa zorganizowała: 4-klasową szkołę ludową żeńską Nr XXVIII w Krakowie; 1-klasowe szkoły ludowe w Pleukowcach, w okrę-

gu zbarzkim; w Debestawcach na przysiółku „Traca”, w okręgu kołomyjskim; w Począjowicach, w okręgu limanowskim; w Serednem, w okręgu podhajeckim; w Szczepanowie, w okręgu podhajeckim; w Jasienicy sufyzińskiej, w okręgu dobromliskim; przekształciła 3-klasową szkołę wydziałową żeńską im. Konarskiego połączonej z 4-klasową szkołą pospolitą w Krakowie na 5-klasową szkołę wydziałową żeńską połączonej z 4-klasową szkołą pospolitą.

Rada szkolna krajowa postanowiła: budowę 1-klasowych szkół: w Czukwi, w okręgu sambońskim i w Woli Nieszowskiej, w okręgu bocheńskim; 2-klasowej w Jodłowie, w okręgu bocheńskim i 1-klasowej w Zaleszczykach starych, w okręgu zaleszczyckim, wszystkich przy pomocy zasiłku z funduszu szkolnego krajowego.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Each przejezdnych.

Kraków, 21 lipca.
HOTEL KRAKOWSKI: inż. Jan Godłowski z Warszawy, Janina Zdzichowska z Rzeszowa, Jan Czwartko z Częstochowy, dr Stanisław Wiślicki z Brzeska, Aleksy Korański z Żon z Częstochowy, prof. Antoni Müller z Prażi, Józefowie Heimrothowie ze Lwowa, Feliksowie Totkaczowie ze Stomnik (Król. Pol.), dr Władysław Badyński, Bohdan Kulcowski z Kowna, Józefina Kaczynska z Szczawnicy, Jan Grtkowski z Żon z Kaszmiry wielkiej, dr Stefan Marowski z Ropczy, Gabriel Sokołnicki ze Lwowa, Jakób Iwanow z Żon z Olkusa, Tadeusz Luniewski z Mysławicy, dr Karol Pers z Libuszy, Jan Wachtel z Jaworowa, X. Józef Latę z Golczy, Wincenty Lech z Brzeziny.

Kursa telegraficzne.

Wiedni 21 lipca. Losy: a) procentowe. Austriackie zakładu kred. z obl. pr. z roku 1880 3-prc. 277.— Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1899 3-prc. 266.75. Uregul. Danaju z 1870 r. 100 złr. 6-prc. 264.50. Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-prc. 239.50. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 3-prc. 93.15. b) bezproc.: (Basilia) 5 zł. 21.15 Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 495.50. Clary 40 zł. m. k. 179.— Pożyczka m. Insbrucka 20 zł. 115.— Losy m. Krakowa 20 zł. 115.— Pożyczka m. Lublany 20 zł. 73.50. Palfy 40 zł. 216.— Czerw. krzyża austr. T. 10 zł. 52.50. Czerw. krzyża węg. Tow. 5 za 30.75. Losy fund. arcyks. Rudolfa 10 zł. 68.— Salm 26 zł. m. 353.— Pożyczka Salburga 20 zł. 104.— Turckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 186.25. Turckie oblig. prem. kolej. 185.75. Losy kom. m. Wiednia z 1874 roku 513.50.

Berlin 21 lipca. Austriackie banknoty 85.90. Spirytus —. Paryż 21 lipca. Renta 3-prc. 97.82. Mąka '33-10.

Ruch pociągów.

Kraków—Lwów. Odjazd z Krakowa: poc. posp. 3:03 w nocy, 6:43 rano, 2:53 po poł., 8:38 wieczór; osob. 12:10 w nocy, 8 rano, 11 przed poł., 3:05 po poł. (tylko do Tarnowa), 6:10 wieczór, 9 wieczór, 10:30 w nocy. — Przyjazd do Krakowa: poc. 12:50 w nocy, 9:43 rano, 2:24 po poł., 9:36 wieczór; osob. 3:35 w nocy, 5:10 rano, 8:45 rano, 1:37 przed poł., 6:23 wieczór, 10:40 w nocy; lokalny od Tarnowa 8:25 rano, 1:12 po poł., 6 wieczór.

Kraków—Zakopane. Odjazd z Krakowa: posp. 7:15 rano; osob. 10:30 przed poł., 3:45 po poł., 11:52 w nocy. — Przyjazd do Krakowa: posp. 8:10 wieczór; osob. 6:07 rano, 2:04 po poł., 11 w nocy.

Kraków—Kocmyrzów. Odjazd z Krakowa: 8:40 rano, 1:45 po poł., 7:50 wieczór. — Przyjazd do Krakowa: 7:40 rano, 1 po poł., 7:10 wieczór.

Kraków—Granicz (Warszawa)—Wiedeń. Odjazd z Krakowa: posp. 12:56 w nocy, 5:58 w nocy, 7:14 rano, 2:31 po poł., 10 wieczór, 10:30 wieczór; osob. 5:38 rano, 9:20 rano, 1:42 po poł. (wycieczkowy w niedziele i święta), 2 po poł., 2:56 po poł., 6:12 wieczór, 6:40 wieczór. — Przyjazd do Krakowa: posp. 2:55 w nocy, 5:53 rano, 8:13 rano, 2:47 po poł., 8:18 wieczór, 11:42 w nocy; osob. 7:38 rano, 9:46 rano, 11:58 przed poł., 5:07 po poł., 9:01 wieczór (wycieczkowy w niedziele i święta), 9:58 wieczór.

Towarzystwo Stolarzy w Kalwarii Zebrzydowskiej Poleca P. T. Publiczności Skład mebli i wyrobów tapicerskich w Krakowie, ul. Wiślna 1. 3. Wyroby krajowe i własne. Meble z drzewa suszonego w suszarniach parowych. Gwarantuje jakość. Urządzenia pensjonatów i zakładów kąpielowych. Dział tapicerski prowadzi znany tapicer p. Alfons Wawrzcki. Główny magazyn w Kalwarii. — Wyroby Towarzystwa sprzedajemy tylko w własnych magazynach. — Pośredników nie mamy. 821 95 0

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany **Józefa Kuleszy** naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscach i na prowincji. Telefon 759. 234 68 0

Zamierzam wynająć, względnie kupić **dom w Zakopanem** najmniej o 4 pokojach. — Zgłoszenia szczegółowe upraszam nadsyłać pod R. A. 512 poste rest. Kraków. 4704 1 8

Stefan Porebski, Kraków, obecnie Rynek 32 265 5 0

poleca: szczołki do włosów i sukien, szczołeczki do zębów i paznokci, grzebienie rzadkie, gęste do rozczesywania, do rozdzielania i kieszonkowe w wielkim wyborze.

W niedziele i święta zamknięte. Zamówienia odwrotnie.

Teatr Rozmaitości w Parku Krakowskim. Ciou najcenniejszych światów. atrakcyjny wypełni program od 1 lipca 1909. Weneccyanin Ernesto Bellini, będący ogólnym podziwem świata naukowego jako telepatyczna zagadka wszystkich miast stolecznych. Następnie niezrównany w sztuce plastycznej jako rzeźby w brzoźnie „Żywi 5 Olymper”. Dalej Ronsdorf, kwartet śpiewacki. The four Dorchams, nowości na instrumentach muzycznych. Znany wiedeński komik Józef Steidler. Charles Pauly, imitator, Duet Clarence i Mina Bernony, złożą się na całość spędzenia przyjemnie wieczoru i zadokumentują staranie za okazywane liczne poparcie P. T. Publiczności. 2761 76 0 Z głębokim uszanowaniem Jan Mroziński.

Założony w r. 1873 Zakład artystyczno-kamieniarski **BRACI TREMBECKICH** Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462, podejmuje się wykonania grobowców i pomników, tak w miejscu jak na prowincji, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 81 150 300

Pierwszorzędne dekoracje i urządzenia. Odznaczony medalem i krzyżem.

Zakład pogrzebowy Józefy Horakowej Kraków, ul. Mikołajska 14, filia ul. Zwierzyniecka 32. — Telefon Nr. 248. pod kierownictwem Antoniego Horaka em. ck. służyła policji.

Największe składy trumien metalowych, dębowych, wieńców etc., przeprowadza przewóz zwłok, ekshumacje itp. — Ceny umiarkowane. 168 46 0

Do ślusarni Braci Pogorzelskich, potrzeba kilku chłopców do praktyki. Ul. Blichowa 14, Kraków. 4535 5 5

Dwa pokoje umeblowane na 1 p. dla osób poważniejszych za 70 K. Długa 21. 4628 4 0

Ogłoszenie. Kto chce bezpłatnie otrzymać swój portret naturalnej wielkości, wykonany na platyno-bromowym papierze, niech prześle swój adres do Czytelnicy Polskiej w Succzawie. 103 22 0

Wypożyczalnia książek p. l. **Czytelnia naukowa i beletrystyczna** w Krakowie, ul. św. Jana 4, poleca nowości naukowe i beletrystyczne w języku polskim, francuskim i niemieckim. Warunki przystępne. Dogodna wysyłka na prowincję. Katalog 60 h. z przesyłką 70 h. 41 66 0

Kompletne urządzenia i dekoracje sypialni, jadalni, gabinetów, salonów, pokoi dla dzieci — projektowane przez architektów i artystów malarzy, od najskromniejszych do najwykwintniejszych

Józef Sperleng ulica Dunajewskiego 1. 7. (Podwałe 14). 305 3 0

Zakład pogrzebowy JANA WOLNEGO przy ul. św. Tomasza 1. 4, tuż przy placu Szczepańskim. Filia: ulica Kopernika 1. 6. — Telefon Nr 336. Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok do wszystkich krajów europejskich. 12 172 0

Solicytator adwokacki rutynowany, 15 lat praktyki, poszukuje natychmiast posady. — „Solicytator” poste restante Gorlice. 310 13 0

Z powodu wyjazdu do sprzedania portyery jedwabne, dywany, garderoba damska. Ul. Kamelicka 37, I p. 4639 3 3